

INFORME ANUAL 2015
XARXA DE CENTRES DONA

**DIRECCIÓ GENERAL DE L'INSTITUT
VALENCIÀ DE LES DONES I PER LA
IGUALTAT DE GÈNERE**

**VICEPRESIDÈNCIA, CONSELLERIA
D'IGUALTAT I POLÍTIQUES INCLUSIVES**

SERVICI D'ATENCIÓ DIRECTA

1.1.-SERVICI D'ATENCIÓ DIRECTA

Durant l'any 2015, els diferents Centres pertanyents a la Xarxa de Centres Dona 24 Hores de la Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere, pertanyent a la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, han atés a un total de **4.372 dones víctimes de problemàtiques de maltractaments físics i/o psíquics, abús sexual, agressió sexual i assetjament sexual en l'àmbit laboral**, de les quals **2.158 dones** han sigut nous casos, **1.674** casos d'anys anteriors i **540** casos represos.

A continuació es detalla la problemàtica i el perfil sociodemogràfic de les **2.158 dones** víctimes de violència de gènere que han sigut ateses per primera vegada al llarg de l'any **2015**. **D'elles han interposat denúncia** un total de **1.350 (62,6%)**, no havent **denunciat** la seua situació **808 (37,5%) dones**.

La **problemàtica més freqüent** ha sigut el maltractament **físic i psíquic amb** un total de **1.468 (68%)** casos, **sent 39 (1,8%) d'elles dones menors d'edat**. El vincle sentimental més habitual entre víctima i presumpte agressor, en esta problemàtica, és el de **marit/company/nóvio** amb un total de **1.199 (81,7%)**. Les **denúncies** interposades, sobre el total dels casos atesos per esta forma de violència, són **1.029** el que suposa un **70,1%**.

La segona **problemàtica més atesa són els maltractaments psíquics**, amb un total de **618 (28,6%)** casos, **sent en 14 (0,6%) dels casos la dona menor d'edat**. D'altra banda, cal destacar que el vincle sentimental més habitual entre víctima i presumpte agressor en dita problemàtica és el de **marit/company/nóvio amb** un total de **381 (61,7%)**. Així mateix, este tipus de maltractament ha sigut **denunciat** en **271** ocasions (**43,9%**).

Respecte a les problemàtiques **relacionades amb violència sexual** s'han atés a:

- **32 dones per agressió sexual (1,5%)**, de les quals **5 (15,6%)** són menors d'edat, havent denunciat **27 (84,3%)**.
- **32 dones per abús sexual (1,5%)**, de les quals **8 (25,0 %)** són menors d'edat, havent denunciat **18 (56,2%)**.
- **8 dones (0,4%) per assetjament sexual en l'àmbit laboral**, havent denunciat **5 (62,5%)**.

PROBLEMÁTICA		NÚMERO MUJERES ATENDIDAS						DENUNCIAS INTERPUESTAS											
		Número de mujeres atendidas						SÍ						NO					
		V	C	A	D	Total	%	V	C	A	D	Total	%	V	C	A	D	Total	%
M	Malos Tratos Físicos/Psíquicos																		
	Marido/Compañero/Novio	525	205	307	133	1170	54,2	382	134	199	89	804	59,6	143	71	108	44	366	45,3
	Exmarido/Excompañero/Exnovio	49	51	109	17	226	10,5	36	32	83	17	168	12,4	13	19	26		58	7,2
	Familiares (padres, hijos, otros familiares)	9	9	13	2	33	1,5	5	8	9	2	24	1,8	4	1	4		9	1,1
	TOTAL	583	265	429	152	1.429	66,2	423	174	291	108	996	73,8	160	91	138	44	433	53,6
U	Malos Tratos Psíquicos																		
	Marido/Compañero/Novio	181	73	75	42	371	17,2	75	16	39	10	140	10,4	106	57	36	32	231	28,6
	Exmarido/Excompañero/Exnovio	86	56	56	17	215	10,0	52	24	30	8	114	8,4	34	32	26	9	101	12,5
	Familiares (padres, hijos, otros familiares)	7	4	4	3	18	0,8	4	2		1	7	0,5	3	2	4	2	11	1,4
	TOTAL	274	133	135	62	604	28,0	131	42	69	19	261	19,3	143	91	66	43	343	42,5
E	Agresión sexual	15	3	5	4	27	1,3	13	2	5	2	22	1,6	2	1		2	5	0,6
	Abuso sexual	14	3	6	1	24	1,1	8	1	1	1	11	0,8	6	2	5		13	1,6
	Acoso sexual	4		1	3	8	0,4	2		1	2	5	0,4	2			1	3	0,4
R	Trata de mujeres																		
	Mutilación Genital																		
M	Malos Tratos Físicos y Psíquicos																		
	Marido/Compañero/Novio	17	4	6	2	29	1,3	13	4	6	1	24	1,8	4			1	5	0,6
	Exmarido/Excompañero/Exnovio	2	2	5		9	0,4	2	2	4		8	0,6			1		1	0,1
	Familiares (padres, otros familiares)				1	1	0,05				1	1	0,1						
	TOTAL	19	6	11	3	39	1,8	15	6	10	2	33	2,4	4			1	1	6
N	Malos Tratos Psíquicos																		
	Marido/Compañero/Novio	7	1		2	10	0,5	4			2	6	0,4	3	1			4	0,5
	Exmarido/Excompañero/Exnovio		1	2		3	0,1		1	2		3	0,2						
	Familiares (padres, otros familiares)			1		1	0,0			1		1	0,1						
	TOTAL	7	2	3	2	14	0,6	4	1	3	2	10	0,7	3	1			4	0,5
O	Agresión sexual	2	1	2		5	0,2	2	1	2		5	0,4						
	Abuso sexual			7	1	8	0,4			6	1	7	0,5			1		1	0,1
	Acoso sexual																		
TOTAL		918	413	599	228	2.158	100,0	598	227	388	137	1.350	62,6	320	186	211	91	808	37,5

Problemàtica de les dones ateses i denúncies interposades durant el 2015

PROBLEMÀTICA	NÚMERO MUJERES ATENDIDAS						DENUNCIAS INTERPUESTAS					
	V	C	A	D	Total	%	V	C	A	D	Total	%
Malos Tratos Físicos/Psíquicos	602	271	440	155	1.468	68,0	438	180	301	110	1.029	76,2
Malos tratos Psíquicos	281	135	138	64	618	28,6	135	43	72	21	271	20,1
Agresión sexual	17	4	7	4	32	1,5	15	3	7	2	27	2,0
Abuso sexual	14	3	13	2	32	1,5	8	1	7	2	18	1,3
Acoso sexual	4		1	3	8	0,4	2		1	2	5	0,4
TOTAL	918	413	599	228	2.158	100,0	598	227	388	137	1350	100,0

Assenyalar que de les **1.468 dones** que han verbalitzat ser **víctima de maltractament físic i psíquic el 12,4% (268 dones)** van ser víctimes també de **maltractament sexual** en l'àmbit de les relacions afectives. També van verbalitzar ser víctimes d'esta violència **sexual el 2,4% (52 dones)** del total de dones que van manifestar ser víctimes de **maltractament psíquic**.

PROBLEMÀTICA	NÚMERO MUJERES ATENDIDAS					
	V	C	A	D	Total	%
Malos Tratos Físicos/Psíquicos	538	256	313	93	1.200	55,6
Malos Tratos Físicos/Psíquicos/Sexuales	64	15	127	62	268	12,4
Malos Tratos Psíquicos	263	135	116	52	566	26,2
Malos Tratos Psíquicos/Sexuales	18		22	12	52	2,4
Agresión sexual	17	4	7	4	32	1,5
Abuso sexual	14	3	13	2	32	1,5
Acoso sexual	4		1	3	8	0,4
TOTAL	918	413	599	228	2.158	100,0

Respecte a la procedència territorial, el **44%** procedix de València i la seua província, el **36,3%** d'Alacant i la seua província i el **18,9%** de Castelló i la seua província. Sent la procedència més significativa la relativa a Alacant província amb un **24,1%** de dones.

PROCEDENCIA TERRITORIAL	N	%
Valencia capital	464	21,5
Valencia provincia	485	22,5
Castellón capital	215	10,0
Castellón provincia	193	8,9
Alicante capital	263	12,2
Alicante provincia	521	24,1
Otras CCAA	17	0,8
TOTAL	2.158	100,0

Quant a la nacionalitat de les dones ateses en els Centres Dona, el **74,9%** són **espanyoles** i el **25,1%** són **estrangeres**.

NACIONALIDAD	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Española	717	78,1	304	73,6	454	75,8	142	62,3	1.617	74,9
Extranjera	201	21,9	109	26,4	145	24,2	86	37,7	541	25,1
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

Respecte a l'interval **d'edat**, el més notori correspon a les dones amb edats compreses entre els **31 i 40 anys**, representant el **35%** dels casos. Sent la mitjana **d'edat** de **36 anys**.

EDAD	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Menos de 18	28	3,1	9	2,2	23	3,8	6	2,6	66	3,1
De 18 a 25	161	17,5	75	18,2	95	15,9	34	14,9	365	16,9
De 26 a 30	106	11,5	49	11,9	73	12,2	23	10,1	251	11,6
De 31 a 40	322	35,1	139	33,7	221	36,9	73	32,0	755	35,0
De 41 a 50	200	21,8	93	22,5	125	20,9	60	26,3	478	22,2
De 51 a 60	76	8,3	31	7,5	38	6,3	21	9,2	166	7,7
De 61 a 70	16	1,7	9	2,2	19	3,2	6	2,6	50	2,3
Más de 71	9	1,0	8	1,9	5	0,8	5	2,2	27	1,3
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

D'altra banda, l'estat **civil** en què es troben el nombre més gran de dones ateses durant l'any 2015 és el de **fadrina**, representant un **45,9%**, seguit per les que són **casades** amb un **28,9%** dels casos.

ESTADO CIVIL	CENTROS MUJER										
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Soltera	438	47,7	187	45,3	274	45,7	92	40,4	991	45,9	
Casada	235	25,6	137	33,2	172	28,7	80	35,1	624	28,9	
Viuda	13	1,4	6	1,5	13	2,2	3	1,3	35	1,6	
Separada	legal	19	2,1	7	1,7	9	1,5	3	1,3	38	1,8
	de hecho	15	1,6	5	1,2	19	3,2	2	0,9	41	1,9
	en trámite	9	1,0			8	1,3	1	0,4	18	0,8
Divorciada	legal	147	16,0	68	16,5	82	13,7	42	18,4	339	15,7
	trámite	42	4,6	3	0,7	22	3,7	5	2,2	72	3,3
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0	

De la mateixa manera, és de la màxima importància ressaltar que la majoria d'estes dones tenen filles/vos, concretament el **73,7% d'elles**, de les quals el **41,1%** tenen **un/fill/filla** i, el **37% tenen dos fills/filles**.

HIJAS/OS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ningún/a hijo/a	249	27,1	105	25,4	159	26,5	54	23,7	567	26,3
Con hijos/as	669	72,9	308	74,6	440	73,5	174	76,3	1.591	73,7
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

HIJAS/OS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Una/o	291	43,5	114	37,0	168	38,2	81	46,6	654	41,1
Dos	246	36,8	122	39,6	155	35,2	65	37,4	588	37,0
Tres	90	13,5	52	16,9	81	18,4	20	11,5	243	15,3
Cuatro	23	3,4	13	4,2	20	4,5	5	2,9	61	3,8
Cinco o más	19	2,8	7	2,3	16	3,6	3	1,7	45	2,8
TOTAL	669	100,0	308	100,0	440	100,0	174	100,0	1.591	100,0

Del total de dones ateses, el **5,7%** patix algun tipus de discapacitat física, psíquica i/o sensorial. D'elles, el **84,7%** té **una discapacitat**, sent la més comuna la discapacitat **física** amb un **49,2%**. El **15,3%** restant patixen **dos tipus de discapacitat**.

MUJERES CON DISCAPACIDAD	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
SÍ	54	5,9	41	9,9	18	3,0	11	4,8	124	5,7
NO	864	94,1	372	90,1	581	97,0	217	95,2	2.034	94,3
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

MUJERES CON DISCAPACIDAD	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Física	24	44,4	22	53,7	8	44,4	7	63,6	61	49,2
Psíquica	12	22,2	10	24,4	7	38,9	3	27,3	32	25,8
Sensorial	10	18,5			1	5,6	1	9,1	12	9,7
Física y Psíquica	7	13,0	8	19,5	2	11,1			17	13,7
Física y Sensorial	1	1,9							1	0,8
Psíquica y Sensorial			1	2,4					1	0,8
Física, Psíquica y Sensorial										
TOTAL	54	100,0	41	100,0	18	100,0	11	100,0	124	100,0

Amb relació al nivell **formatiu**, destaquen aquelles que disposen d'estudis **secundaris** amb el **39,2% dels casos**. El **36,8 %** té estudis **primaris**, el **18%** té estudis **superiors** i **125 (6%) dones no tenen estudis**.

ESTUDIOS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sin estudios	58	6,7	27	6,6	30	5,1	10	4,7	125	6,0
Primarios	300	34,8	157	38,5	232	39,3	74	34,7	763	36,8
Secundarios	323	37,5	165	40,4	233	39,4	91	42,7	812	39,2
Superiores	180	20,9	59	14,5	96	16,2	38	17,8	373	18,0
No consta	57	6,2	5	1,2	8	1,3	15	6,6	85	3,9
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

ESTUDIOS		CENTROS MUJER										
		VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
SIN ESTUDIOS	No lee, ni escribe	13	1,4	5	1,2	3	0,5	3	1,3	24	1,1	
	Lee y escribe	45	4,9	22	5,3	27	4,5	7	3,1	101	4,7	
PRIMARIOS	Primaria	197	21,5			160	26,7	38	16,7	395	18,3	
	Certificado Escolar	23	2,5	66	16,0	14	2,3	13	5,7	116	5,4	
	Graduado Escolar	80	8,7	91	22,0	58	9,7	23	10,1	252	11,7	
SECUNDARIOS	Secundaria (ESO)	123	13,4	42	10,2	71	11,9	20	8,8	256	11,9	
	FP I	2	0,2	19	4,6	22	3,7	1	0,4	44	2,0	
	FP II	69	7,5	21	5,1	18	3,0	11	4,8	119	5,5	
	FP III	6	0,7			3	0,5	1	0,4	10	0,5	
	Bachillerato	60	6,5	44	10,7	57	9,5	39	17,1	200	9,3	
	BUP	12	1,3	10	2,4	5	0,8	2	0,9	29	1,3	
	C.O.U.	20	2,2	13	3,1	28	4,7	9	3,9	70	3,2	
	Ciclos formativos grado medio	31	3,4	16	3,9	29	4,8	8	3,5	84	3,9	
SUPERIORES	Ciclos formativos grado superior	33	3,6	7	1,7	14	2,3	6	2,6	60	2,8	
	UNIVERSITARIOS	Primer ciclo (Diplomatura)	56	6,1	25	6,1	32	5,3	12	5,3	125	5,8
		Segundo ciclo (Licenciatura)	90	9,8	27	6,5	50	8,3	20	8,8	187	8,7
		Tercer ciclo (Doctorado)	1	0,1							1	0,05
No consta por desconocimiento del idioma		57	6,2	5	1,2	8	1,3	15	6,6	85	3,9	
TOTAL		918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0	

Respecte a la procedència d'ingressos, **738 (34,2%)** dones tenen un treball **remunerat**, principalment de forma **fixa** en **255 (11,8%)** dels casos, mentres que **139 (6,4%)** dones treballen de forma **submergida**. Desenrotllen el dit treball en major grau en el sector **servicis (91,1%)**. D'altra banda, un **43,8%** de les dones depén **econòmicament** d'altres persones.

SITUACIÓN ACTIVIDAD	CENTROS MUJER										
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Autónoma	41	4,5	14	3,4	21	3,5	11	4,8	87	4,0	
Empresaria	5	0,5	1	0,2	4	0,7			10	0,5	
Funcionaria	24	2,6	12	2,9	2	0,3	4	1,8	42	1,9	
Fija	95	10,3	52	12,6	84	14,0	24	10,5	255	11,8	
Temporal	87	9,5	47	11,4	55	9,2	16	7,0	205	9,5	
Trabajo sumergido	Servicio doméstico	48	5,2	12	2,9	16	2,7	6	2,6	82	3,8
	Prostitución	2	0,2	2	0,5	2	0,3	2	0,9	8	0,4
	Otros	25	2,7	6	1,5	13	2,2	5	2,2	49	2,3
Desempleada	Prestación desempleo	22	2,4	8	1,9	13	2,2	6	2,6	49	2,3
	Con subsidio desempleo	45	4,9	26	6,3	22	3,7	5	2,2	98	4,5
	Sin subsidio desempleo	260	28,3	118	28,6	197	32,9	86	37,7	661	30,6
	Renta Activa de Inserción (R.A.I)	70	7,6	26	6,3	47	7,8	22	9,6	165	7,6
Estudia	76	8,3	26	6,3	44	7,3	9	3,9	155	7,2	
Ama de casa	68	7,4	33	8,0	53	8,8	16	7,0	170	7,9	
Pensionista	49	5,3	30	7,3	26	4,3	16	7,0	121	5,6	
No consta	1	0,1							1	0,05	
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0	

SECTOR OCUPACIONAL	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Agricultura, ganadería y pesca	2	0,6	5	3,4	1	0,5			8	1,1
Industria	17	5,2	5	3,4	7	3,6	3	1,3	32	4,3
Servicios	290	88,7	134	91,8	187	94,9	61	26,8	672	91,1
No determinados	18	5,5	2	1,4	2	1,0	4	1,8	26	3,5
TOTAL	327	100,0	146	100,0	197	100,0	68	100,0	738	100,0

INGRESOS ECONÓMICOS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Trabajo Remunerado	327	35,6	146	35,4	197	32,9	68	29,8	738	34,2
Dependencia Económica	371	40,4	175	42,4	288	48,1	111	48,7	945	43,8
Pensiones Contributivas	33	3,6	15	3,6	12	2,0	7	3,1	67	3,1
Pensiones No Contributivas	19	2,1	15	3,6	14	2,3	9	3,9	57	2,6
Ayuda de Pago Único	2	0,2	2	0,5					4	0,2
Renta Activa de Inserción	71	7,7	26	6,3	47	7,8	22	9,6	166	7,7
Ayudas Individuales	15	1,6			4	0,7			19	0,9
Subsidio Desempleo	45	4,9	26	6,3	22	3,7	5	2,2	98	4,5
Prestación Desempleo	22	2,4	8	1,9	13	2,2	6	2,6	49	2,3
Patrimonio					1	0,2			1	0,05
Renta Garantizada de Ciudadanía	2	0,2							2	0,1
Pensión Compensatoria	6	0,7				0,3			6	0,3
Pensión Alimentos Hijos/as	31	3,4			10	1,7	3	1,3	44	2,0

De les dones que perceben ingressos **econòmics** per disposar d'un treball remunerat o un altre concepte, assenyalar que la quantitat predominant dels seus ingressos és **inferior al Salari Mínim Interprofessional (SMI) amb el 52,7% dels casos.**

INGRESOS MENSUALES MEDIOS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Menos del SMI (648,60 €)	313	57,2	126	52,9	146	46,9	54	46,2	639	52,7
SMI (648,60 €)	21	3,8	6	2,5			7	6,0	34	2,8
Entre 648,61 y 900 €	76	13,9	42	17,6	79	25,4	15	12,	212	17,5
Entre 900,01 y 1.200	74	13,5	38	16,0	55	17,7	16	13,7	183	15,1
Más de 1.200 euros	62	11,3	26	10,9	31	10,0	25	21,4	144	11,9
No consta	1	0,2							1	0,1
TOTAL	547	100,0	238	100,0	311	100,0	117	100,0	1.213	100,0

Pel que fa a la situació processal de les víctimes, **1.097 (50,8%) dones no tenen advocat/ni procurador/a, mentres que 864 (40%) disposen d'advocat/a i procurador/a d'ofici i 197 (9,1%) disposen d'advocat/a i procurador/a privats/as.**

SITUACIÓN PROCESAL	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Tiene abogado/a y procurador/a de oficio	397	43,2	122	29,5	246	41,1	99	43,4	864	40,0
Tiene abogado/a y procurador/a privados	100	10,9	30	7,3	45	7,5	22	9,6	197	9,1
No tiene abogado/a ni procurador/a	421	45,9	261	63,2	308	51,4	107	46,9	1.097	50,8
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

Amb relació a la **procedència** de les dones que acudixen als Centres Dona, el **23,5% ho han fet per iniciativa pròpia**, al tindre coneixement del dit recurs, bé per altres persones o

bé a través de mitjans de difusió. La derivació més habitual al servici s'ha efectuat, en un **20%** dels casos, per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, en un **11,2%** per Servicis Socials i en un **10,6%** pel Telèfon 016.

PROCEDENCIA		CENTROS MUJER									
		VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Por propia iniciativa	Por otras personas	153	16,7	85	20,6	134	22,4	42	18,4	414	19,2
	Medios de Difusión	40	4,4	8	1,9	38	6,3	6	2,6	92	4,3
Por Servicios Sociales		100	10,9	40	9,7	52	8,7	50	21,9	242	11,2
Juzgados		55	6,0	17	4,1	31	5,2	8	3,5	111	5,1
Oficina de Ayuda a las Víctimas del Delito		44	4,8	37	9,0	18	3,0	5	2,2	104	4,8
Hospitales/ Centro de Salud		71	7,7	24	5,8	41	6,8	16	7,0	152	7,0
Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado		178	19,4	64	15,5	151	25,2	39	17,1	432	20,0
Centro Escolar		2	0,2	1	0,2	7	1,2	1	0,4	11	0,5
Centros Infodona		3	0,3	6	1,5	7	1,2	1	0,4	17	0,8
Abogado/a		22	2,4	8	1,9	14	2,3	3	1,3	47	2,2
Centros de Asesoramiento a la Mujer		48	5,2	12	2,9	15	2,5	14	6,1	89	4,1
Teléfono 016		102	11,1	41	9,9	66	11,0	19	8,3	228	10,6
Asociaciones/ ONG		17	1,9	8	1,9	7	1,2	6	2,6	38	1,8
Otras		73	8,0	62	15,0	18	3,0	17	7,5	170	7,9
No consta		10	1,1					1	0,4	11	0,5
TOTAL		918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

INTERVENCIÓ EN ELS CENTRES:

La intervenció a nivell individual que es Du a terme en la Xarxa de Centres Dona és:

- **En Crisi:** es realitza quan la dona acudix al centre en una situació d'urgència derivada d'un risc físic i/o emocional, amb l'objectiu de donar una resposta immediata a la seua demanda, reduint la tensió emocional i articulant mesures encaminades a aconseguir la seua seguretat. Amb un total de **67 (3,1%) intervencions en crisi.**
- **En Assessorament,** és la que es realitza de forma puntual davant d'una demanda específica, aportant informació i plantejant diferents alternatives per a la resolució

de la situació-problema, a fi de motivar al canvi i fomentar la visibilització de la violència de gènere. Amb un total de **1.473 (68,3%) dones en assessorament**.

- **En seguiment Psicosocial**, intervenció desenrotllada a llarg termini amb les dones que presenten seqüeles psicològiques per la violència patida i/o problemàtica social derivada de la dita situació. Amb un total de **618 (28,6%) seguiments psicosocials**.

TIPO DE ATENCIÓN EN PRIMERA VISITA	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
En crisis	130	14,2	55	13,3	62	10,4	32	14,0	279	12,9
Asesoramiento	788	85,8	358	86,7	537	89,6	196	86,0	1.879	87,1
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

TIPO DE ATENCIÓN EN SEGUIMIENTO	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
En crisis	33	3,6	17	4,1	8	1,3	9	3,9	67	3,1
Asesoramiento	714	77,8	297	71,9	354	59,1	108	47,4	1.473	68,3
Seguimiento Psicosocial	171	18,6	99	24,0	237	39,6	111	44,3	618	28,6
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

A **nivell grupal**, l'objectiu de la intervenció que es realitza en la Xarxa de Centres Dona és doble: d'una banda, complementen les teràpies individuals i, d'un altre, oferixen suport psicosocial a les dones afavorint l'afrontament de les noves experiències, que al seu torn són compartides i reforçades pel grup, incrementant els recursos personals de solució de problemes.

Durant l'any 2015 s'ha treballat amb **66 grups (19 a València, 17 a Castelló, 21 a Alacant, i 9 a Dénia)**, assistint als mateixos un total de **403 dones (92 a València, 113 a Castelló, 146 a Alacant i 52 a Dénia)**.

INTERENTREVENCION GRUPAL		NUMERO DE GRUPOS					MUJERES QUE HAN PARTICIPADO				
		V	C	A	D	Total	V	C	A	D	Total
Modular	Relajación	3	6	3	1	13	13	34	28	3	78
	Escuela de madres		1	2	2	5		5	17	9	31
	Asertividad y Habilidades Sociales. Técnicas de Comunicación	4	1	1		6	19	13	6		38
	El autoconcepto, para qué sirve y su relación con la autoestima	3	2	3	5	13	16	26	18	32	92
	Identificación de preocupaciones: toma de decisiones y afrontamiento										
	Soledad-insatisfacción afectiva. El amor y las relaciones de pareja saludables	5	1	3		9	29	10	19		58
	La violencia de género: sus mitos y su espiral			3		3			15		15
	Género: socialización diferencial										
	Taller de Búsqueda Activa de Empleo	2	6			8	7	25			32
Video fórum				1		1		9		9	
Global Integradora		1		5	1	7	3	34	8	45	
Charla-debate: Cosas de mujeres		1				1	5			5	
TOTAL		19	17	21	9	66	92	113	146	52	403

Respecte als **informes** realitzats per la Xarxa de Centres Dona, destacar que s'han dut a terme un total de **444 Informes** psicosocials i/o socials, assenyalant a continuació el motiu dels mateixos:

INFORMES PSICOSOCIALES	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
A solicitud de Juzgados	81	48,5	29	44,6	61	37,9	24	47,1	195	43,9
Otros (*)	86	51,5	36	55,4	100	62,1	27	52,9	249	56,1
TOTAL	167	100,0	65	100,0	161	100,0	51	100,0	444	100,0

Informes realitzats amb motiu d'ingrés en centre residencial especialitzat en violència de gènere, servicis socials, etc.

Durant l'any **2015 s'han emés** un total de **325** Certificats. **D'ells, 270** a fi que les dones ateses en els Centres Dona pogueren beneficiar-se de La renda **activa d'inserció (R.A.I), ajuda** econòmica dirigida a desempleats i desempleades amb especials necessitats econòmiques i dificultats per a trobar ocupació (**85 realitzats** des del Centre Dona 24 Hores de **València, 103 des del** Centre Dona 24 Hores de **Castelló, 58 des del** Centre Dona 24 Hores d'Alacant **i 24 des del** Centre Dona **Dénia**); **i 55 d'expedient obert**, perquè els aporten en la tramitació d'ajudes socials, procediments jurídics, etc. (**19 realitzats** des del Centre Dona 24 Hores de **València, 19 des del** Centre Dona 24 Hores d'Alacant **i 17 des del** Centre Dona **Dénia**).

Destacar que també s'han realitzat un total de **145 justificants d'assistència** a les dones ateses, amb la finalitat bé de justificar la seua absència en el treball, o als efectes que elles consideren oportuns (**64 realitzats** des del Centre Dona 24 Hores de **València**, **17 des del** Centre Dona 24 Hores de **Castelló**, **59 des del** Centre Dona 24 Hores d'**Alacant** i **5 des del** Centre Dona **Dénia**).

Respecte a les atencions, a més dels **2.158 expedients** oberts per primera vegada en els Centres Dona de València, Castelló, Alacant i Dénia al llarg de l'any 2015, s'ha continuat amb el seguiment **social, psicològic i/o jurídic de 1.674 dones que portaven el dit seguiment d'anys anteriors** (a València **730**, a Castelló **232**, a Alacant **524** i **188** a **Dénia**). Cal assenyalar que també s'han représ **540 expedients d'altres anys** (a València **203**, a Castelló **110**, a Alacant **179** i a **Dénia 48**) que van deixar d'acudir al Centre, bé perquè van decidir no continuar avant, o bé dones que tornen a demanar ajuda professional per una nova problemàtica de violència de gènere per distint agressor. Destacant que al llarg d'enguany s'han atés a un total de **4.372 dones**.

Quant al nombre de coordinacions, personacions, derivacions i acompanyaments efectuats durant l'any 2015, **s'han realitzat 4.584 coordinacions amb** diferents professionals, **3.523 derivacions** a organismes i institucions, en **136 ocasions les professionals dels centres s'han personat** a sol·licitud dels mateixos i s'han realitzat **428 acompanyaments** amb les dones a distints recursos.

ACONTENCIMIENTOS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Coordinaciones	1.697	55,9	798	45,0	1.352	50,0	737	63,8	4.584	52,9
Derivaciones	1.090	35,9	901	50,8	1.153	42,6	379	32,8	3.523	40,6
Personaciones	50	1,6	18	1,0	61	2,3	7	0,6	136	1,6
Acompañamientos	199	6,6	58	3,3	138	5,1	33	2,9	428	4,9
TOTAL	3.036	100,0	1.775	100,0	2.704	100,0	1.156	100,0	8.671	100,0

Destacar que, posteriorment a la primera visita als Centres Dona, les dones han acudit en un total de **16.044 ocasions** (el **31,3%** en el CM24H de **València**, el **15,4%** en el de **Castelló**, el **34,8%** a **Alacant** i el **18,5%** en el Centre Dona Dénia), per al seguiment per l'equip multidisciplinari. El dit equip professional, format per treballadores socials,

psicòlogues i advocades han realitzat un total de **19.724 atencions** (el **27,7%** en el CM24H de **València**, el **19,9%** en el de **Castelló**, el **39,3%** en el d'**Alacant**, i el **13,1%** a **Dénia**). Estes 19.724 atencions es van dur a terme en **8.179 (41,5%)** ocasions per les treballadores **socials**, en **8.786 (44,5%)** vegades per les **psicòlogues** i en **2.759 (14%)** per les **advocades** dels diferents centres.

D'altra banda, dels nous casos atesos en els Centres Dona s'han realitzat un total de **187 (8,7%) ingressos**, dels quals **169** es van realitzar en **recursos residencials especialitzats**, ja que estes dones es trobaven en una greu situació de violència, i els **18** restants en centres **especialitzats d'exclusió social**. El **36,9% d'ingressos** van ser efectuades des del Centre Dona 24 Hores de València, el **13,4% des del Centre de Castelló**, el **38% des del d'Alacant**, i el **11,8% des del Centre Dona Dénia**.

INGRESOS	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Red de Centros Especializados de Víctimas de Violencia de Género	58	84,1	22	88,0	67	94,4	22	100,0	169	90,4
Red de Centros Especializados de Exclusión Social	11	15,9	3	12,0	4	5,6			18	9,6
Centro de Protección de Menores										
Residencia 3ª Edad										
Residencia Personas Discapacitadas										
TOTAL	69	100,0	25	100,0	71	100,0	22	100,0	187	100,0

Quant a les ordres **de protecció**, des dels Centres Dona es **té constància** que van ser sol·licitades en el **46,2% dels casos**.

ÓRDENES DE PROTECCIÓN	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sí	511	55,7	140	33,9	242	40,4	103	45,2	996	46,2
No	407	44,3	273	66,1	357	59,6	125	54,8	1.162	53,8
TOTAL	918	100,0	413	100,0	599	100,0	228	100,0	2.158	100,0

INSERCIÓ SOCIOLABORAL

Respecte a les actuacions dutes a terme en matèria d'inserció **sociolaboral** durant l'any 2015, cal assenyalar que des de la Xarxa de Centres Dona de la Comunitat Valenciana s'ha

intervingut amb **658 dones**, de les quals a **302 (45,9%)** se'ls va obrir expedient al llarg de l'any **2015** i **356 (54,1%)** duien a terme una intervenció en el centre amb **anterioritat**. El **30,9%** van ser ateses en el Centre Dona 24 Hores de **València**, el **16,6%** en el de **Castelló**, el **39,5%** en el **d'Alacant** i el **13,1%** en el Centre Dona **Dénia**.

S'han realitzat un total de **3.155 derivacions a diferents programes i recursos d'ocupació** amb la finalitat de facilitar la inserció sociolaboral de les dones ateses. Entre elles, assenyalar que de les **658 dones** amb què s'ha realitzat intervenció sociolaboral, el **63,2%** han sigut derivades a empreses **de treball temporal**. Destacar també, que en un **54,9%** dels casos se les ha derivat al **Servici Valencià d'Ocupació i Formació**, i el **37,7%** han sigut remeses a les Agències **de desenrotllament local (ADL)**. En el **56,4%** dels casos s'ha treballat amb les dones la busca activa d'ocupació a través de la xarxa, facilitant buscadors **d'ocupació per Internet amb** la finalitat d'acostar l'ús de les xarxes a les dones que compten amb un major desconeixement en este àmbit, i d'esta manera ampliar les seues oportunitats de trobar treball.

Aixina mateix, el **65,7%** han sigut derivades a altres **recursos** referents a l'àmbit laboral, entre els que figuren Infodona, “Apunt” València (Agència de Col·locació i Punt de trobada Laboral de l'Ajuntament de València), l'Institut Valencià de Discapacitat, la Cambra de Comerç, etc.

	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Servef	90	44,3	70	64,2	120	46,2	81	94,2	361	54,9
Planes Integrales de Empleo (PIE)										
Talleres de Formación e Inserción Laboral (TFIL)	3	1,5			1	0,4	1	1,2	5	0,8
Acciones de Orientación Profesional para el Empleo y el Autoempleo (OPEA)	1	0,5							1	0,2
Agencias de desarrollo local (ADL)	72	35,5	55	50,5	52	20,0	69	80,2	248	37,7
Entidades que asesoran para el autoempleo	4	2,0	3	2,8	19	7,3	13	15,1	39	5,9
Becas Grupo Adams			8	7,3	11	4,2			19	2,9
Fundación Adecco	109	53,7	5	4,6	42	16,2	5	5,8	161	24,5
Fundación Integra	51	25,1	21	19,3					72	10,9
Asociación Alanna	131	64,5							131	19,9
Cruz Roja	39	19,2	49	45,0	43	16,5	1	1,2	132	20,1
Cursos de formación	35	17,2	35	32,1	61	23,5	36	41,9	167	25,4
Empresas de Trabajo Temporal (ETT)	136	67,0	72	66,1	163	62,7	45	52,3	416	63,2
Otras empresas	87	42,9	66	60,6	188	72,3	23	26,7	364	55,3
Buscadores de empleo de Internet	121	59,6	63	57,8	119	45,8	68	79,1	371	56,4
Asociaciones de información profesional	112	55,2	19	17,4	67	25,8	38	44,2	236	35,9
Otros recursos	109	53,7	92	84,4	194	74,6	37	43,0	432	65,7

La intervenció professional duta a terme per les Treballadores Socials de la Xarxa de Centres Dona ha estat centrada en el **85,6%** dels casos a **ajustar** les **expectatives** i les **motivacions** respecte a l'àmbit laboral i professional en què les dones volen i poden inserir-se, acompanyant-se en el **78,7%** dels casos atesos d'un **itinerari** d'inserció **sociolaboral**.

S'ha dotat de tècniques **de busca d'ocupació** al **71,9%** de les dones. **Dites** tècniques consisteixen en l'afrontament d'entrevistes de treball, l'entrenament de les habilitats socials orientades a l'ocupació, la dotació de tècniques i estratègies en la busca d'ocupació. Aixina mateix, al 72,8 % de les dones se'ls ha proporcionat ferramentes **per a la busca d'ocupació**, com ara la carta de presentació, el currículum vitae, l'autocandidatura, etc.

Cal destacar que amb el **68,1%** d'estes dones s'ha portat una intervenció **psicosocial** de suport encaminada a aconseguir la inserció.

També s'han desenrotllat altres actuacions amb el **17,5%** de les dones ateses en intervenció sociolaboral, com són l'anàlisi i avaluació del perfil d'ocupabilitat i l'assessorament respecte a la situació del mercat laboral.

INTERVENCIÓN PROFESIONAL	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ajustar expectativas y motivaciones en el ámbito laboral	137	67,5	95	87,2	251	96,5	80	93,0	563	85,6
Establecimiento del itinerario de inserción	136	67,0	78	71,6	244	93,8	60	69,8	518	78,7
Intervención psicosocial de apoyo a la inserción	106	52,2	63	57,8	197	75,8	82	95,3	448	68,1
Técnicas de búsqueda de empleo	86	42,4	88	80,7	226	86,9	73	84,9	473	71,9
Herramientas para la búsqueda de empleo	93	45,8	97	89,0	218	83,8	71	82,6	479	72,8
Otras intervenciones	5	2,5	24	22,0	4	1,5	82	95,3	115	17,5

Durant l'any 2015, **222 dones amb** què s'ha portat seguiment des de la Xarxa de Centres Dona, amb expedients oberts l'any en curs o en anys anteriors, han aconseguit inserir-se en el mercat laboral.

En el **70,7%** dels casos (**157 dones**) el tipus de contracte més habitual ha sigut el **temporal**, seguit de la contractació per **obra i servici**, de la qual es té constància de **47 (21,2%)** casos, i de la contractació **indefinida** amb **18 (8,1%)** casos.

Respecte a la duració de les contractacions cal destacar que **62 (27,9%)** dones han sigut beneficiàries de contractes amb una duració de fins a **3 mesos**, seguides de les dones contractades per un període de fins a **sis mesos** amb un **16,7% (37 dones)** i de les contractades de forma indefinida amb un 8,1% (18 dones). Assenyalar que el 17,1% (**38 dones**) han sigut beneficiàries d'un contracte sense data determinada de duració, trobant-se en l'actualitat exercint l'activitat laboral.

Aixina mateix, indicar que **36 dones** van ser beneficiàries de més **d'un contracte**, en concret, 25 dones van disfrutar de dos contractacions, 5 dones van ser contractades fins en tres ocasions, 3 dones van tindre quatre contractacions, 1 dona va ser contractada 6 vegades, una altra va tindre 10 contractacions i 1 dona va ser contractada fins en dèsset ocasions.

TIPO DE CONTRATACIÓN DEL TOTAL DE INSERCIONES	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Contratación indefinida	1	1,1	2	6,3	11	15,1	4	13,3	18	8,1
Contratación temporal	49	56,3	29	90,6	55	75,3	24	80,0	157	70,7
Contratación por Obra y Servicio	37	42,5	1	3,1	7	9,6	2	6,7	47	21,2
Se desconoce										
TOTAL	87	100,0	32	100,0	73	100,0	30	100,0	222	100,0

DURACIÓN DEL TOTAL DE INSERCIONES	CENTROS MUJER									
	VALENCIA		CASTELLÓN		ALICANTE		DÉNIA		COMUNIDAD VALENCIANA	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Hasta un día	1	1,1			2	2,7			3	1,4
Hasta una semana	3	3,4			3	4,1			6	2,7
Hasta 15 días	3	3,4			3	4,1			6	2,7
Hasta un mes	8	9,2	3	9,4	8	11,0	3	10,0	22	9,9
Hasta tres meses	13	14,9	11	34,4	19	26,0	19	63,3	62	27,9
Hasta seis meses	16	18,4	11	34,4	6	8,2	4	13,3	37	16,7
Hasta un año	1	1,1	5	15,6	8	11,0			14	6,3
Más de un año	3	3,4			1	1,4			4	1,8
Indefinida	1	1,1	2	6,3	11	15,1	4	13,3	18	8,1
No determinada	38	43,7							38	17,1
Se desconoce					12	16,4			12	5,4
TOTAL	87	100,0	32	100,0	73	100,0	30	100,0	222	100,0

DONES IMMIGRANTS

Amb relació a les atencions **efectuades** des de la Xarxa de Centres Dona, s'han atés a **541 (25,1%) dones immigrants**. A continuació s'exposen les seues procedències, així com les problemàtiques de violència per les quals han sigut ateses.

- **D'Iber Amèrica** procedixen **172 (31,8%)** dones, principalment de **Colòmbia** d'on són originàries **40 (23,3%)** dones
- **D'Europa** procedixen **240 (44,4%)** dones. D'estes, **190 (79,2%)** són **De comunitària**, amb major proporció de dones **romaneses**, sent un total de **96 (50,5%)** dones les procedents del dit país. D'Europa **extracomunitària** han sigut ateses **50 dones (20,8%)**, sent **27 (54%)** dones originàries de **Rússia**.
- **D'Àfrica** s'han atés a **118 dones (21,8%)**, sent **83 (70,3%)** d'elles de nacionalitat marroquina.
- **D'Àsia** procedixen **11 (2%)** dones, sent **4 (36,4%)** originàries de **Pakistan**.

Quant a les problemàtiques per les que han sigut ateses les **dones immigrants** són:

- **Maltractaments físics/psíquics: 404 (74,7%)** casos, dels quals **307 (76%)** van formular denúncia.
- **Maltractaments psíquics: 120 (22,2%)** dones, de les que **62 (51,7%)** van denunciar la seua situació.
- **Agressió sexual: 12 (2,2%)** dones, havent interposat denúncia en **10 (83,3%)** dels casos.
- **Abusos sexuals: 4 (0,7%)** dones, denunciant en **3 (75%)** dels casos.
- **Assetjament sexual: 1 (0,2%)**, la qual va interposar denúncia.

PROBLEMÁTICA	NÚMERO MUJERES ATENDIDAS						DENUNCIAS INTERPUESTAS					
	V	C	A	D	Total	%	V	C	A	D	Total	%
Malos Tratos Físicos/Psíquicos	602	271	440	155	1.468	68,0	438	180	301	110	1.029	76,2
Malos tratos Psíquicos	281	135	138	64	618	28,6	135	43	72	21	271	20,1
Agresión sexual	17	4	7	4	32	1,5	15	3	7	2	27	2,0
Abuso sexual	14	3	13	2	32	1,5	8	1	7	2	18	1,3
Acoso sexual	4		1	3	8	0,4	2		1	2	5	0,4
TOTAL	918	413	599	228	2.158	100,0	598	227	388	137	1.350	100,0

SERVICI D'ATENCIÓ GRUPAL A MENORS

1.2.-SERVICI D'ATENCIÓ GRUPAL A MENORS

Després de la valoració de la necessitat d'atenció a menors fills/as de dones víctimes de violència, des de la Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere s'establix un **Programa d'Intervenció amb menors a la Comunitat Valenciana**. Seran beneficiaris/as de la dita intervenció els fills i filles menors d'edat de les dones víctimes de violència que tinguen o hagen tingut orde de protecció i són ateses en la Xarxa de Centres Dona.

L'exposició dels/as menors, tant de forma directa com a indirecta, a situacions de violència comporta una sèrie de conseqüències, tant físiques, emocionals, cognitives o conductuals. La gravetat o gravetat del dany en els i les menors dependrà dels factors de protecció i dels factors de risc dels mateixos i del seu entorn. Els objectius que es persegueixen amb la intervenció des de la Xarxa de Centres Dona són afavorir la recuperació i reparació en els/as menors dels efectes de la violència, facilitant la resiliència, la millora de l'autoestima, la identificació i expressió adequada d'emocions, així com la presa de decisions. Altres objectius marcats són el reconèixer les situacions de violència, aprendre a resoldre conflictes de forma no violenta, potenciar la tolerància a la frustració, oferir ferramentes per a aprendre a reconèixer i manejar sentiments i emocions, i igualment fomentar el control d'impulsos. Com a objectiu marcat a les mares ateses en la Xarxa de Centres, es persegueix dotar-los de les habilitats i destreses necessàries perquè siguen capaços de cobrir de forma adequada el desenrotllament evolutiu dels seus fills i filles, així com oferir competències per a afrontar problemàtiques relacionades amb la situació de violència viscuda amb els i les menors.

El model d'intervenció utilitzat a este efecte, és un model terapèutic basat en la resiliència i en el bon tracte a la infància, oferint un treball grupal, dirigit a reparar i pal·liar el dany causat en el/la menor davant de la situació de violència viscuda i acompanyar en el procés de canvi. Els tallers grupals s'estructuren en deu mòduls temàtics. L'edat dels i les menors participants oscil·la entre els 4 i 18 anys, component rangs d'edats de 4 a 6 anys, de 7 a 9 anys, de 10 a 12 anys, de 13 a 15 anys i de 16 a 18 anys. El grup estarà compost entre quatre i huit menors, amb un seguiment i coordinació amb el seu grup de mares.

El 2015 és el segon any en què es realitzen els tallers. Durant este s'han realitzat **20 tallers grupals**, atenent a un total de **98 menors**. A **Alacant** s'han portat cap **7 tallers** grupals, mentres que a **València** s'han realitzat **5**, seguit de **Castelló** i **Dénia**, amb **5 i 3 tallers** respectivament.

TALLERES REALIZADOS	N	%
Valencia	5	25,0
Castellón	5	25,0
Alicante	7	35,0
Dénia	3	15,0
TOTAL	20	100,0

Quant als grups **d'edat** dels diferents tallers iniciats en la Xarxa de **Centres Dona**, destaquen els de les edats compreses entre **7 i 9 anys amb 8 tallers (40%)** seguit dels grups de **4 a 6 anys i de 10 a 12 anys amb 4 tallers** en ambdós casos (**20%**). D'altra banda, s'han realitzat **3 tallers** amb menors d'entre **13 i 15 anys (15%)**, i **1 amb menors d'entre 16 i 18 anys (5%)**.

GRUPOS DE EDAD	CENTROS MUJER				TOTAL	
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	N	%
De 4 a 6 años	1	1	1	1	4	20,0
De 7 a 9 años	2	2	2	2	8	40,0
De 10 a 12 años	1	1	2		4	20,0
De 13 a 15 años	1	1	1		3	15,0
De 16 a 18 años			1		1	5,0
TOTAL	5	5	7	3	20	100,0

DADES UNIFICATS REFERENTS A LES MARES

El nombre **total de mares** de menors participants en els tallers ha sigut de **78 dones**. D'elles, **22 (28,2%)** pertanyen a **València**, **16 (20,5%)** van ser ateses en el Centre de **Castelló**, **28 dones (35,9%)** a **Alacant** i **12 (15,4%)** pertanyen al Centre de **Dénia**.

MADRES DE MENORES ATENDIDOS	N	%
Valencia	22	28,2
Castellón	16	20,5
Alicante	28	35,9
Dénia	12	15,4
TOTAL	78	100,0

Respecte a l'interval **d'edat de les mares**, el major percentatge correspon a les que tenen entre **41 i 50 anys amb el 38,5%** dels casos, seguit per **29 dones d'entre 31 i 40 anys (37,2%)**. A continuació trobem, amb el **16,6%** al grup de dones d'entre **51 i 60 anys** i, finalment, al de **26 a 30 anys amb el 7,7%**.

EDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Menos de 18						
De 18 a 25						
De 26 a 30	2			4	6	7,7
De 31 a 40	10	12		7	29	37,2
De 41 a 50	10	3	16	1	30	38,5
De 51 a 60		1	12		13	16,6
De 61 a 70						
Más de 71						
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Quant a la **nacionalitat**, cal assenyalar que **49 dones (62,8%)** són de nacionalitat **espanyola** mentres que **29 dones (37,2%)** són d'altres **nacionalitats**, entre les que destaquen la nacionalitat **romanesa amb 9 dones (11,5%)**.

NACIONALIDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Española	17	8	20	4	49	62,8
Extranjera	5	8	8	8	29	37,2
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

NACIONALIDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Española	17	8	20	4	49	62,8
Argentina			2		2	2,5
Armenia	1				1	1,3
Brasileña				1	1	1,3
Colombiana			2	1	3	3,8
Cubana		1			1	1,3
Ecuatoriana	2				2	2,5
Guineana	1				1	1,3
Libanesa			1		1	1,3
Lituana				1	1	1,3
Marroquí		1	1	1	3	3,8
Polaca			1		1	1,3
Portuguesa			1		1	1,3
Rumana		6		3	9	11,5
Rusa				1	1	1,3
Venezolana	1				1	1,3
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Sobre la **problemàtica més** freqüent per la que les mares han sigut ateses en els Centres **Dona**, destaca el maltractament **físic i psíquic** suposant un **88,5% dels casos**, mentre que **9 dones** han sigut ateses per **maltractament psicològic (11,5%)**.

PROBLEMÁTICA	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Malos Tratos Físicos/Psíquicos	19	14	25	11	69	88,5
Malos Tratos Psíquicos	3	2	3	1	9	11,5
Agresión sexual						
Abuso sexual						
Acoso sexual						
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Quant a l'Orde de **Protecció**, per a **62 dones** continua **vigent (79,5%)** mentre que **no es troba vigent** per a les **16 dones** restants (**20,5%**).

ORDEN PROTECCIÓN	CENTROS MUJER				TOTAL	
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	N	%
Vigente	17	16	20	9	62	79,5
No Vigente	5		8	3	16	20,5
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Amb relació al nivell **formatiu** de les mares, assenyalar que **34 dones (43,6%) disposen d'estudis primaris, 30 compten amb estudis secundaris (38,5%) i 11 d'elles** posseïxen formació **universitària (14,1%)**.

ESTUDIOS	CENTROS MUJER				TOTAL	
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	N	%
Sin estudios						
Primarios	8	7	12	7	34	43,6
Secundarios	7	7	12	4	30	38,5
Universitarios	4	2	4	1	11	14,1
No consta	3				3	3,8
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Respecte a la situació **laboral**, destaquen **43 dones (55,1%)** que es troben desocupades, en comparació amb les **20 mares** que es troben treballant **de forma fixa (25,6)** en este moment.

SITUACION ACTIVIDAD	CENTROS MUJER				TOTAL	
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	N	%
Autónoma	1	1	1	1	4	5,1
Fija	7	5	8		20	25,6
Temporal	2	1	3	1	7	8,9
Trabajo Sumergido			1		1	1,3
Desempleada	11	9	14	9	43	55,1
Estudia						
Ama de casa						
Pensionista			1	1	2	2,7
No consta	1				1	1,3
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Quant als ingressos **mensuals mitjans** de les mares, en **16 casos (20,5%) no tenen ingressos; 29 dones (37,2%)** perceben **menys del SMI (648,60€), 1 dona (1,3%)** percep el **SMI (648,60€), 8 (10,2%)** estan entre el **SMI i 900€**, el **17,9%** cobra entre **900,01 i 1200€** i el **8,9%** més de **1200€**.

INGRESOS MENSUALES MEDIOS	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Carece Ingresos	3	5	6	2	16	20,5
Menos SMI (648,60€)	8	4	10	7	29	37,2
SMI (648,60€)				1	1	1,3
Entre SMI y 900€	2	2	3	1	8	10,2
Entre 900,01 y 1.200€	3	3	7	1	14	17,9
Más de 1.200€	3	2	2		7	8,9
No consta	3				3	3,8
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

Finalment, i amb relació al nombre de fills/filles, el **42,3%** de les dones (**33 casos**) **tenen 2 fills o filles**, seguit del **29,5%** amb un fill o una filla. El **17,9%** **tenen tres**, el **8,9%** **quatre** i només el **1,3%** té **cinc o més** filles o fills.

HIJOS/AS	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Una/o	4	8	9	2	23	29,5
Dos	12	6	11	4	33	42,3
Tres	5		6	3	14	17,9
Cuatro	1	2	2	2	7	8,9
Cinco o más				1	1	1,3
TOTAL	22	16	28	12	78	100,0

DADES UNIFICATS DE MENORS PARTICIPANTS

Referent a les dades sobre menors obtinguts a través de la Xarxa de Centres Dona, es pot observar que han rebut atenció un **total de 98 menors**, **28 (28,5%)** pertanyen a **València**, **20 (20%)** a **Castelló**, **35 (33,7%)** a **Alacant** i **15 (15,3%)** a **Dénia**.

MENORES ATENDIDAS/OS	N	%
Valencia	20	20,0
Castellón	28	28,5
Alicante	35	35,7
Dénia	15	15,3
TOTAL	98	100,0

Pel que fa a l'interval **d'edat amb** major participació en els Tallers Psicoeducatius, en primer lloc trobem el grup **de 7 a 9 anys, amb un 40,8% (40 participants)**, seguit pels intervals de **10 a 12 anys i de 4 a 6 anys amb 21 participants en cada grup (21,4%)**.

EDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
De 4 a 6 años	6	4	6	5	21	21,4
De 7 a 9 años	13	7	10	10	40	40,8
De 10 a 12 años	4	6	11		21	21,4
De 13 a 15 años	5	3	4		12	12,2
De 16 a 18 años			4		4	4,1
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Respecte al **gènere**, **54 casos (55,1%) corresponen al gènere femení**, i **44 (44,9%) al masculí**.

GÉNERO	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Hombre	11	9	18	6	44	44,9
Mujer	17	11	17	9	54	55,1
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Quant a la **nacionalitat**, s'observa que en **81 dels casos (82,6%) la nacionalitat és espanyola**, mentres que **17 casos (17,3%) són de nacionalitat estrangera**, entre els que destaquen **8 menors de nacionalitat romanesa**.

NACIONALIDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Española	24	12	33	12	81	82,6
Extranjera	4	8	2	3	17	17,3
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

NACIONALIDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Española	24	12	33	12	81	82,6
Colombiana			1		1	1,02
Ecuatoriana	2				2	2,04
Guineana	1				1	1,02
Marroquí		2			2	2,04
Portuguesa			1	1	2	2,04
Rumana		6		2	8	8,2
Venezolana	1				1	1,02
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Referent al nivell d'estudis, **59 menors (60,2%)** cursen Estudis **Primaris**, **19 menors (19,4%)** realitzen Educació **Infantil**, mentre que **17 menors** cursen Educació **Secundària Obligatòria (17,3%)**.

CURSO ESCOLAR	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Educación Infantil	6	4	4	5	19	19,4
Estudios Primarios	17	13	20	9	59	60,2
Educación Secundaria Obligatoria	5	3	9		17	17,3
Bachillerato			1		1	1,02
Formación Ocupacional			1		1	1,02
Otros				1	1	1,02
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

La majoria de menors participants (**94,9%**) **no presentava cap discapacitat**, en comparació amb el (**5,1%**) que **sí la presentaven**, sent esta en el **40%** dels casos de tipus **física** i en **60%** de tipus **psíquica**.

DISCAPACIDAD		CENTROS MUJER					
		VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Sí	33% a 65%			3		3	3,1
	más del 65%				2	2	2,0
No		28	20	32	13	93	94,9
TOTAL		28	20	35	15	98	100,0

TIPO DISCAPACIDAD	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Física			1	1	2	40,0
Psíquica			2	1	3	60,0
Sensorial						
Física y psíquica						
Física y sensorial						
Psíquica y sensorial						
Física, psíquica y sensorial						
TOTAL			3	2	5	100,0

Quant al nombre de participants que acudixen als Punts **de Trobada Familiar**, s'observa que en **94 casos (95,9%) no han acudit**, mentres que en **4 casos (4,1%) sí que han utilitzat el dit recurs**.

PUNTO DE ENCUENTRO	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Sí	3		1		4	4,1
No	25	20	34	15	94	95,9
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Referent a l'atenció prestada pels Servicis **Socials**, s'observa que en **79 (80,06%) dels casos no han arribat a acudir**, mentres que **19 (19,4%) sí que han rebut atenció en el dit recurs**.

SERVICIOS SOCIALES	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Sí	9	4	3	3	19	19,4
No	19	16	32	12	79	80,6
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Pel que fa al tipus **d'exposició a la violència** per part de la o el menor, reflectida per la mare, s'observa que **58 menors (59,2%) han patit violència de forma indirecta**, **40 (40,8%) l'han patit de forma directa i indirecta**.

TIPO EXPOSICIÓN A LA VIOLENCIA	CENTROS MUJER					
	VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Directa						
Indirecta	22	15	19	12	58	59,2
Directa e indirecta	6	5	16	3	40	40,8
TOTAL	28	20	35	15	98	100,0

Sobre les conseqüències en els i les menors davant de la situació de maltractament, percebudes i manifestades per la mare, destaca la por en **43 menors (13,8%)**, seguit per **l'ansietat en 40 casos (12,8%)** i **l'agressivitat en 38 (12,2%)**. Cal indicar que **32 mares** han mencionat que els seus fills/as presenten **dèficit d'atenció i concentració (10,03%)**, en **30 casos** apareix baixa **autoestima (9,6%)**.

CONSECUENCIAS DEL MALTRATO EN EL /LA MENOR PERCIBIDAS POR LA MADRE		CENTROS MUJER					
		VALENCIA	CASTELLÓN	ALICANTE	DÉNIA	TOTAL	%
Consecuencias físicas	Retraso en el crecimiento						
	Alteraciones del sueño		13	7	3	23	7,4
	Alteraciones de alimentación	1	7	5	1	14	4,5
	Retraso de desarrollo motor						
Alteraciones emocionales	Ansiedad	6	11	22	1	40	12,8
	Depresión	1	2	4		7	2,2
	Baja autoestima	2	6	19	3	30	9,6
	Miedo	9	8	21	5	43	13,8
	Trastorno de estrés postraumático		1		1	2	0,6
Problemas cognitivos	Retraso en el lenguaje			4		4	1,3
	Fracaso escolar	2	7	9	1	19	6,1
	Déficit de atención y concentración	3	10	15	4	32	10,3
	Dificultades de integración escolar	1	3	3	1	8	2,6
	Dificultades con grupo de iguales	3	3	10	2	18	5,8
Problemas conducta	Falta de habilidades sociales	4	1	11	1	17	5,4
	Agresividad	13	1	18	6	38	12,2
	Inmadurez	6	3	7		16	5,1
	Delincuencia			1		1	0,3

SERVICI D'ATENCIÓ TELEFÓNICA

1.3.-SERVICI D'ATENCIÓ TELEFÓNICA

Des del **Servici d'Atenció Telefónica Gratuït 900 580 888** s'han atés durant l'any 2015 un total de **37.811 crides**. A continuació es mostra l'evolució de les crides ateses per mesos:

LLAMADAS ATENDIDAS POR MES	N	%
Enero 2015	3.027	8,0
Febrero 2015	2.899	7,7
Marzo 2015	3.123	8,2
Abril 2015	3.133	8,3
Mayo 2015	3.441	9,1
Junio 2015	3.369	8,9
Julio 2015	3.099	8,2
Agosto 2015	2.747	7,3
Septiembre 2015	3.232	8,5
Octubre 2015	3.325	8,8
Noviembre 2015	3.338	8,8
Diciembre 2015	3.078	8,1
TOTAL	37.811	100,0

Amb relació a la procedència territorial de les crides, el nombre més gran s'ha rebut des de València **amb 17.285 (45,7%)**, seguit d'Alacant **amb 15.072 (39,9%)** i Castelló **amb 5.164 (13,7%)**.

PROCEDENCIA	N	%
Valencia	17.285	45,7
Castellón	5.164	13,7
Alicante	15.072	39,9
Otras comunidades	290	0,8
TOTAL	37.811	100,0

Les crides que es reben en el **Servici d'Atenció Telefónica** són realitzades bé per: dones víctimes de violència de gènere, professionals i altres persones.

La majoria d'estes crides són realitzades per les pròpies dones víctimes de violència de gènere, al registrar-se un total de 27.692 crides (73,2%).

PERSONAS QUE CONTACTAN CON EL TFNO: 900 580 888	N	%
Víctimas de Violencia de Género	27.692	73,2
Profesionales	5.325	14,1
Otras personas (familia, amistades...)	4.794	12,7
TOTAL	37.811	100,0

Els motius de les crides s'agrupen en cinc variables, que al seu torn se subdividixen, cada una d'elles en diverses específiques. En la taula següent s'observa el nombre de crides totals per motiu general; destacant **el tema “consultes”** com el més significatiu 29.837 (78,9%). Esta variable aglutina majoritàriament a totes aquelles crides referents a professionals de diferents àmbits, que realitzen consultes o coordinacions amb les professionals de la Xarxa de Centres Dona o de dones que han sigut o estan sent ateses.

MOTIVO LLAMADA	N	%
Tema social	428	1,1
Tema jurídic	1.735	4,6
Información general	2.631	6,9
Consultas	29.837	78,9
Problemática específica	3.180	8,4
TOTAL	37.811	100,0

Segons la demanda i necessitat de la persona que crida, es realitzarà un tipus d'intervenció o una altra per part de les professionals que atenen el servici. Principalment es poden resumir en: informació, assessorament, coordinació, suport emocional i intervenció en situació d'emergència.

En enguany 2015, destaca en primer lloc les **23.701 crides (62,7%)** en les que s'ha facilitat a les víctimes de violència de gènere algun tipus d'informació **sobre drets que les assisteixen** en referència a la problemàtica que ens ocupa. Els següents són les **11.313 crides (29,9%)** en les que s'ha oferit un assessorament **sobre diverses qüestions relacionades amb la situació de maltractament** que patixen o derivades d'esta problemàtica. Les intervencions **d'urgència (87 crides)**, engloben aquelles actuacions telefòniques de caràcter imminent al tractar-se de situacions d'emergència, que requereixen la mobilització de recursos externs i/o l'assistència presencial per part de les professionals de la Xarxa de Centres en l'atenció a la dona.

TIPO DE INTERVENCIÓN	PROVINCIA									
	V		C		A		OTRAS CCAA		TOTAL	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Apoyo emocional	388	1,0	33	0,1	171	0,4	4	0,0	596	1,6
Asesoramiento	6.418	17,0	1.111	2,9	3.626	9,6	158	0,4	11.313	29,9
Coordinación	1.147	3,0	170	0,4	515	1,4	33	0,1	1.865	4,9
Información	9.125	24,1	3.820	10,1	10.663	28,2	93	0,2	23.701	62,7
Situación de emergencia	55	0,1	4	0,0	26	0,1	2	0,0	87	0,2
NS/NC	152	0,4	26	0,1	71	0,2			249	0,7
TOTAL	17.285	45,7	5.164	13,7	15.072	39,9	290	0,8	37.811	100,0

Les crides de dones que es posen en contacte telefònic amb els Centres Dona per primera vegada per a exposar la problemàtica de què són objecte, suposen un total de 3.180 crides. D'estes, el nombre més gran de crides són relatives **als maltractaments físic/psíquics amb 1.675 crides (52,7%)**.

PROBLEMÀTICA ESPECÍFICA	N	%
Malos tratos físicos/psíquicos	1.675	52,7
Malos tratos psíquicos	1.432	45,0
Abuso sexual	26	0,8
Agresión sexual	37	1,2
Acoso sexual	10	0,3
TOTAL	3.180	100,0

El major percentatge de dones víctimes de violència de gènere que criden per primera vegada al Servei d'Atenció telefònica són de nacionalitat **espanyola, amb 2.447 crides (76,9 %)**.

NACIONALIDAD	N	%
España	2.447	76,9
Otros países europeos	172	5,4
Asia	50	1,6
África	142	4,5
América	241	7,6
NS/NC	128	4,0
TOTAL	3.180	100,0

S'han realitzat 330 coordinacions des del Servei d'Atenció Telefònica durant el 2015. Destaquen les 107 coordinacions dutes a terme amb els Centres Policials, seguides de les 55 dels Centres Residencials per a Dones.

COORDINACIONES	N	%
Abogada/o de oficio o privada/o	2	0,6
Sección Tercera Edad		
Sección del/la menor	1	0,3
Dir. Gral. Integración Social Discapacitados/as		
U.C.A.		
Servicios Sociales Municipales	23	7,0
Centros Residenciales para Mujeres	55	16,7
Albergue de transeúntes	5	1,5
Centro de Salud/ Hospitales	28	8,5
Centros policiales	107	32,4
Juzgados	18	5,4
ONG	2	0,6
Centros Infodonas	2	0,6
Atención Víctimas del Delito	15	4,5
Centro Emergencias (112)	34	10,3
Dirección Territorial	1	0,3
Otros	23	7,0
Otros CM24H	14	4,2
TOTAL	330	100,0

El servici telefònic d'informació i assessorament jurídic en matèria de violència de gènere, **016**, ha derivat en enguany al Servici d'Atenció Telefònica de la Xarxa de Centres, un total de **5.716 crides**. El que fa una mitjana de 476 crides mensuals, és a dir, 16 crides diàries. Les dites crides, procedixen majoritàriament de la província de València al comptar amb 2.928 (51,2%), seguides de les 2.183 crides d'Alacant (38,2%), 521 de Castelló (9,1%) i 53 d'altres províncies (0,9%). De Elles, majoritàriament és la pròpia interessada la que contacta, 4.560 crides (79,8%), i en segon lloc els familiars amb 606 crides (10,6%).

ACCIONS PREVENTIVES
EN MATÈRIA DE VIOLÈNCIA CAP A LA DONA

1.4 ACCIONS PREVENTIVES EN MATÈRIA DE VIOLÈNCIA CAP A LA DONA

La problemàtica de violència cap a les dones és un dels greus problemes a què s'enfronta la societat a nivell mundial. A causa de la seua complexitat i als factors socioculturals que intervenen necessita ser tractada des de tots els àmbits i nivells que permeten la seua adequada prevenció.

En 1993 l'Organització de les nacions Unides, en la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra les dones, a través de la Resolució de l'Assemblea General 48/104, va exposar el següent en matèria de prevenció:

- f) Elaborar, amb caràcter general, enfocaments de tipus preventiu i totes les mesures d'indole jurídica, política, administrativa i cultural que puguen fomentar la protecció de la dona contra tota forma de violència, i evitar eficaçment la reincidència en la victimització de la dona com a conseqüència de lleis, pràctiques d'aplicació de la llei i altres intervencions que no tinguen en compte la discriminació contra la dona;*
- i) Adoptar mesures perquè les autoritats encarregades de fer complir la llei i els funcionaris que han d'aplicar les polítiques de prevenció, investigació i castic de la violència contra la dona reben una formació que els sensibilitze respecte de les necessitats de la dona;*
- j) Adoptar totes les mesures apropiades, especialment en el sector de l'educació, per a modificar les pautes socials i culturals de comportament de l'home i de la dona i eliminar els prejudis i les pràctiques consuetudinàries o d'una altra indole basades en la idea de la inferioritat o la superioritat d'un dels sexes i en l'atribució de papers estereotipats a l'home i a la dona;*

Per tant, perquè els programes de prevenció siguen efectius han d'articular-se des dels nivells primaris, secundaris i terciaris d'acció.

A nivell primari les actuacions es dirigiran sobre els factors que intervenen i aniran encaminades a educar i sensibilitzar la població general, amb l'objectiu que la probabilitat de violència cap a les dones disminuïska.

A nivell secundari, les accions s'enfoquen tant a l'assistència de les persones que patixen les problemàtiques de violència en les fases inicials del problema, com a la formació de les i els professionals que intervenen amb les víctimes; tant per a una detecció inicial com per a una intervenció eficaç evitant la victimització secundària.

La prevenció terciària, dirigix tots els seus esforços a la recuperació de les persones afectades de forma especialitzada i a establir accions preventives.

En la Comunitat Valenciana, a través dels Centres Dona 24 Hores, la prevenció ha sigut abordada des de 1996. A nivell primari i secundari amb “l'elaboració i difusió de fullets i publicacions que contribuïxen a formar, informar, conscienciar i sensibilitzar a l'opinió pública” (Generalitat Valenciana). També, a nivell secundari, amb la impartició de cursos a professionals i agents socials que intervenen en les problemàtiques de violència.

Finalment, assenyalar que els Centres Dona realitzen una intervenció integral multidisciplinari amb les dones víctimes de violència per raó de gènere, tant en la fase inicial del problema com una vegada ja està instaurada i és necessari intervindre en la seua recuperació, emmarcant-se per tant en un nivell secundari i terciari de prevenció.

Accions dutes a terme pel Centre Dona 24 Hores de València:

Durant l'any 2015, des del Centre Dona 24 Hores de València s'han realitzat **38 accions preventives**, de les que 19 es van realitzar en el nivell primari i 19 en el nivell secundari, i amb un nombre d'assistents aproximat de **1.219 persones**. Estes accions han consistit en:

A nivell **primari**, s'han realitzat **19 accions divulgatives** les quals van ser dirigides aproximadament a **470 persones** de forma presencial: 165 a la població en general, a 155 membres de l'exèrcit espanyol, i 150 a l'alumnat de col·legis i de l'àmbit universitari. Cal assenyalar que 7 d'estes accions es van dur a terme a través de Mitjans de comunicació, aconseguint-se d'esta manera una major divulgació.

I a nivell **secundari**, amb la impartició de **19 xarrades/cursos/conferències** a professionals i agents socials que intervenen en les problemàtiques de violència. El total d'assistents als mateixos va ser de **749 professionals**, dels que 247 eren membres de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i de la Policia Local de municipis de la província de València, 462 personal sanitari tant d'atenció primària com d'atenció especialitzada, 12 Fiscals, i la resta (28) a professionals associacions o altres entitats.

ACTUACIONS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ I FORMACIÓ EN VIOLÈNCIA DE GÈNERE

		ACCIONES DIVULGATIVAS SENSIBILIZACIÓN		CURSOS FORMACIÓN		TOTAL	
		N	%	N	%	N	%
PREVENCIÓN	PRIMARIA	19	63,3			19	50,0
	SECUNDARIA	11	36,7	8	100,0	19	50,0
	TERCIARIA						
	TOTAL	30	100,0	8	100,0	38	100,0

ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES DES DEL CM24H DE VALÈNCIA

		DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES	ORGANISMO
PREVENCIÓN	PRIMARIA	Centro Escolar	Relaciones de pareja y prevención en V.G. en adolescentes	Colegio el Armelar
		Centro Escolar	Prevención en V.G. y relaciones de pareja	Centro de Formación B y S Formación
		Estudiantes Universidad de Valencia	Violencia de Género	Universidad de Periodismo
		Medios de Comunicación	Intervención Centro Mujer 24 Horas	Mediterráneo TV
		Medios de Comunicación	Violencia de género. Intervención con hijos/as menores	Televisión Española
		Medios de Comunicación	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	El Levante
		Medios de Comunicación	Intervención Centro Mujer 24 Horas	El Levante
		Casa de la Caridad. Comedor Social	V.G. un problema social. Diversas manifestaciones	Casa de la Caridad. Comedor Social
		Madres del Centro de Día de Menores de Santa Ana	V.G. un problema social. Diversas manifestaciones	Madres del Centro de Día de Menores de Santa Ana
		Casa de la Caridad	Adolescencia y prevención en V.G.	Casa de la Caridad
		Casa de la Caridad	Nuevas tecnologías y V.G.	Casa de la Caridad
		Casa de la Caridad	Violencia de Género	Casa de la Caridad
		Tropa y mandos del ejercito	Violencia de Género	Ejercito español
		Tropa y mandos del ejercito	Violencia de Género	Ejercito español
		Unidad de Violencia Delegación de Gobierno	Centro Mujer 24 Horas	Delegación de Gobierno
		Medios de Comunicación	Violencia de Género. Intervención con hijos/as menores	Televisión Española
		Medios de Comunicación	Violencia de Género. Intervención con adolescentes.	Las Provincias
		Estudiantes Universidad de Valencia	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Instituto Universitario de Investigación en Criminología y Ciencias penales
		Medios de Comunicación	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Radio Rabosa
		DIRIGIDO A	CURSOS	ORGANISMO
	SECUNDARIA	Atención primaria. Hospital de Sagunto	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Servei Valencià de Salut Pública
		Atención primaria .Hospital Arnau de Vilanova	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Servei Valencià de Salut Pública
		Atención primaria .Hospital la Fe	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Servei Valencià de Salut Pública
		Atención primaria.Hospital Clínico	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Servei Valencià de Salut Pública
		Atención primaria. Hospital Peset	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Servei Valencià de Salut Pública
		Hospital la Fe.	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Escuela Valenciana de Salud Pública
		Casa de la Caridad	Detección de la V.G. y derivación	Casa de la Caridad
		Unidad de Violencia. De la delegación de gobierno	Nuevas formas de ejercer la V.G	Delegación de Gobierno
		Policía Autonómica	Violencia de Género	Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado
Hospital La Fe de Valencia		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento	Escuela Valenciana de Salud Pública	
Policía Local de Valencia		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado	
		DIRIGIDO A PROFESIONALES QUE HAN VISITADO EL CM24H	ORGANISMO	
Policías Locales Ivaspe		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Ivaspe	
Policías Locales Ivaspe		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Ivaspe	
Comisión Violencia. Enfermería Hospital la Fe.		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Comisión Violencia Hospital la Fe	
Comisión Violencia. Hospital la Fe		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Comisión Violencia Hospital la Fe	
Fiscales		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Fiscalía de Valencia	
Fiscales		Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Fiscalía de Valencia	
Policías Locales Ivaspe		Intervención con Menores.	Ivaspe	
Fiscales	Centro Mujer 24 Horas. Funcionamiento.	Consejo General del Poder Judicial		
TOTAL			38	

Accions dutes a terme pel Centre Dona 24 Hores de Castelló:

Durant l'any 2015, des del Centre Dona 24 Hores de Castelló s'han realitzat **12 accions preventives**, de les que **4** es van realitzar en el nivell primari i **8** en el nivell secundari.

A nivell **primari i secundari** amb “l'elaboració i difusió de fullets i publicacions que contribuïxen a formar, informar, conscienciar i sensibilitzar a l'opinió pública” (Generalitat Valenciana).

D'altra banda i a este mateix nivell, es va participar en una entrevista en els mitjans de difusió, concretament en la Cadena Ser, a través de la qual es va informar la població general de l'existència i funcionament del recurs, arribant per esta via a un gran nombre d'oients.

A nivell **secundari**, amb la impartició de **8 cursos** de formació a professionals i agents socials que intervenen en les problemàtiques de violència. El total d'assistents als mateixos va ser de **197 professionals**, dels que **64** eren personal sanitari, **36** eren membres de la Policia Local de municipis de la província de Castelló i la resta professionals i agents socials.

ACTUACIONS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ I FORMACIÓ EN VIOLÈNCIA DE GÈNERE

		ACCIONES DIVULGATIVAS SENSIBILIZACIÓN		CURSOS FORMACIÓN		TOTAL	
		N	%	N	%	N	%
PREVENCIÓN	PRIMARIA	3	75,0	1	14,3	4	33,3
	SECUNDARIA	2	25,0	6	85,7	8	66,6
	TERCIARIA						
	TOTAL	5	100,0	7	100,0	12	100,0

ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES DES DEL CM24H DE CASTELLÓ

		DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES	ORGANISMO
PREVENCIÓN	PRIMARIA	Población General	Entrevista en medios de difusión	El Levante
		Estudiantes de Criminología	Curso de formación en Violencia de Género	UJI
		Población General	Curso de formación en Violencia de Género	AMICS
		Población General	Entrevista en medios de difusión	Cadena Ser
	SECUNDARIA	DIRIGIDO A	CURSOS	ORGANISMO
		Personal Sanitario	Curso de formación en Violencia de Género	EVES
		Personal Sanitario	Curso de formación en Violencia de Género	EVES
		Profesionales	Curso de formación en Violencia de Género	Subdelegación del Gobierno
		Profesionales	Curso de formación en Violencia de Género	Ayuntamiento de Vall D' Uixo
		Policía Local	Curso de formación en Violencia de Género	Policía Local de Castellón
		Policía Local	Curso de formación en Violencia de Género	Policía Local
		Personal Sanitario	Curso de formación en Violencia de Género	EVES
	Personal Sanitario	Curso de formación en Violencia de Género	EVES	
TOTAL				12

Accions dutes a terme pel Centre Dona 24 Hores d'Alacant:

Durant l'any 2015, des del Centre Dona 24 Hores d'Alacant s'han realitzat **24 accions preventives**, sent 12 d'elles a nivell primari i 12 a nivell secundari i amb un total aproximat de **798 assistents**, més aquells/as oients del programa de ràdio que no és possible comptabilitzar.

A nivell primari amb 12 accions de divulgació i sensibilització. A les accions de divulgació i sensibilització han assistit un total de **430 persones**.

A nivell secundari, amb la impartició de **12 accions de divulgació i sensibilització**, dirigides a professionals i agents socials que intervenen en les problemàtiques de violència de gènere. El total d'assistents a les mateixes va ser de **368 professionals; 150** eren Tècnics/as de Joventut i Informadors/as Juvenils, **124** eren membres dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, **60** eren metges/as dels equips de direcció/coordinació de Centres de Salut d'Atenció Primària, **31** eren Tècniques d'Igualtat i **3** eren jutges/as.

ACTUACIONS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ I FORMACIÓ EN VIOLÈNCIA DE GÈNERE

		ACCIONES DIVULGATIVAS SENSIBILIZACIÓN		CURSOS FORMACIÓN		TOTAL	
		N	%	N	%	N	%
PREVENCIÓN	PRIMARIA	12	54,5			12	50,0
	SECUNDARIA	10	45,5	2	100,0	12	50,0
	TERCIARIA						
	TOTAL	22	100,0	2	100,0	24	100,0

ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES DES DEL CM24H D'ALACANT

		DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES	ORGANISMO
PREVENCIÓN	PRIMARIA	Población en General	Entrevista en la Radio Cadena Ser, Programa "Las Mañanas" a la Coordinadora del Centro Mujer	Cadena Ser
		Alumnado	Colaboración en la práctica de la asignatura Psicología del Desarrollo. Módulo adultez y vejez. Grado de Psicología de la UMH de Elche	Departamento de Psicología del Desarrollo del Grado de Psicología de la UMH de Elche
		Alumnado	Charla de sensibilización. Las relaciones saludables de pareja y la violencia de género en las redes sociales	Colegio Concertado de la Purísima de Torrevieja
		Alumnado	Charla de sensibilización. Las relaciones saludables de pareja y la violencia de género en las redes sociales	Colegio Concertado de la Purísima de Torrevieja
		Población en General	Charla de sensibilización. Las relaciones saludables de pareja y la violencia de género en las redes sociales. Con motivo de la exposición fotográfica "No Dona Igual" del IVAJ.GVA.JOVE	Residencia -Albergue Juvenil "La Florida"
		Población en General (Reclusas)	Charla de sensibilización. Recurso del Centro Mujer 24 Horas y los Recursos existentes para Mujeres Víctimas de VdG. Programa de Prevención del maltrato "SER MUJER" para reclusas	Instituciones Penitenciarias. Prisión de Alicante 1-FONCALENT
		Población en General (Reclusas)	Difusión folletos informativos, sobre las diferentes problemáticas de Atención en la Red de Centros Mujer para mujeres reclusas	Instituciones Penitenciarias. Prisión de Alicante 1-FONCALENT
		Población en General	Charla de sensibilización. Recurso del Centro Mujer 24 Horas."DESAYUNOS CONTIGO"	Asociación "Un nuevo día"
		Población en General y Profesionales	Charla de sensibilización. Recurso del Centro Mujer 24 Horas y Mitos de la VdG	Residencia 3ª Edad NOVAIRE Condomina
		Población en General	Charla de sensibilización. Recurso del Centro Mujer 24 Horas y los Recursos para mujeres víctimas de VdG	Fundación Secretariado Gitano
		Alumnado	Visita Alumna en prácticas Módulo de Integración Social. Conocimiento y Funcionamiento de la Red de Centros Mujer	Policía Local de Alicante GAVID
		Alumnado	Visita Alumnado Estudio Políticas Sociales	Estudiante de 4º Grado de Trabajo Social
		DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES	ORGANISMO
	Profesionales de Cuerpos y Fuerzas de Seguridad	Colaboración docente en el Diploma Especialista en materia de Violencia de Género para Policías locales de la Comunidad Valenciana	Instituto Valenciano de Seguridad Pública y Emergencias (IVASPE)	

SECUNDARIA	Profesionales de Cuerpos y Fuerzas de Seguridad	Colaboración docente en el Diploma Especialista en materia de Violencia de Género para Policías locales de la Comunidad Valenciana	Instituto Valenciano de Seguridad Pública y Emergencias (IVASPE)
	Profesionales de Cuerpos y Fuerzas de Seguridad	Colaboración docente en el Curso de Actualización para Policías Adscritos a la Generalitat Valenciana	Policía de la Generalitat Valenciana
	Profesionales de Cuerpos y Fuerzas de Seguridad	Colaboración docente en el Curso de Actualización para Policías Adscritos a la Generalitat Valenciana	Policía de la Generalitat Valenciana
	Profesionales Sanitarios	Reunión de formación-sensibilización con el equipo de dirección/coordiación del <i>Departamento de Salud Pública de San Juan de Alicante</i> (Mes de Cribado de la Violencia de Género en Atención Primaria de la Comunidad Valenciana)	Centro de Salud Pública de Alicante
	Profesionales Sanitarios	Reunión de formación-sensibilización con el equipo de dirección/coordiación del <i>Departamento de Salud Pública de Alicante</i> (Mes de Cribado de la Violencia de Género en Atención Primaria de la Comunidad Valenciana)	Centro de Salud Pública de Alicante
	Profesionales Sanitarios	Jornada con los equipos de dirección/coordiación de los <i>Departamentos de Salud Pública de Alicante y San Juan de Alicante</i> (Resultados del mes de Cribado de la Violencia de Género en la Comunidad valenciana)	Centro de Salud Pública de Alicante
	Profesionales Agentes de Igualdad Centros Infodonas	Curso de Formación. Campaña de Prevención de la VdG dirigido a alumnado de 2º de la E.S.O.	Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas
	Profesionales Agentes de Igualdad Centros Infodonas	Curso de Formación. Campaña de Prevención de la VdG dirigido a alumnado de 2º de la E.S.O.	Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas
	Profesionales Técnicos de Juventud e Informadores Juveniles de la Comunidad valenciana	Charla Ponencia sobre el Recurso de la Red de Centros Mujer y los recursos de la Generalitat para mujeres víctimas de VdG. INFORUM	IVAJ.GVA.JOVE
	Profesionales Jueces	Reunión de formación-sensibilización, funcionamiento de la Red de centros Mujer, con la Jueza del Juzgado Especializado de VdG nº1 de Alicante y con el Juez del Juzgado Especializado de VdG de Elche	Consellería de Justicia
	Profesionales Jueces	Reunión de formación-sensibilización, funcionamiento de la Red de centros Mujer, con el Juez del Juzgado Especializado de VdG de Torrevieja	Consellería de Justicia
	TOTAL		24

A més, en el Centre Dona 24 Hores d'Alacant s'han rebut l'any 2015, una sèrie de visites de diferents professionals encaminades a conèixer el recurs en alguns casos, a establir vies de coordinació institucional en altres, així com col·laborar en estudis o investigacions.

Com són:

- Visita i reunió de coordinació amb la Tècnica responsable del Programa d'Activació i Acompanyament Laboral per a les Dones allunyades del món Laboral de Creu Roja Alacant, amb la Coordinadora i la Treballadora Social d'Intervenció grupal del Centre Dona 24 Hores Alacant.
- Visita i reunió de Coordinació amb la Regidora d'Acció Social, la Coordinadora de SS.SS. I el Coordinador de Creu Roja De, amb la Coordinadora i la Treballadora Social d'Intervenció grupal del Centre Dona 24 Hores Alacant.
- Reunió de Coordinació amb la tècnic responsable del Projecte Gra de Mostassa de Càritas Alacant, amb la Coordinadora i la Treballadora Social d'Intervenció grupal del Centre Dona 24 Hores Alacant.

Accions dutes a terme pel Centre Dona Dénia:

Durant l'any 2015, des del Centre Dona Dénia s'han realitzat **35 accions preventives**, de les que 31 es van realitzar en el nivell primari i 4 en el nivell secundari, i amb un nombre d'assistents aproximat de **304 persones**.

A nivell **primari i secundari** amb “l'elaboració i difusió de fullets i publicacions que contribueixen a formar, informar, conscienciar i sensibilitzar a l'opinió pública” (Generalitat Valenciana).

A nivell **primari amb 26 accions preventives** que van ser dirigides aproximadament a **227** alumnes/as d'Instituts de Secundària i **5 accions divulgatives**; quatre d'elles van ser dirigides al públic en general, amb un total de **16 assistents**; una de les accions va ser realitzada a través de mitjans de comunicació.

A nivell **secundari**, amb la impartició de **4 xarrades** a professionals i agents socials que intervenen en les problemàtiques de violència. El total d'assistents als mateixos va ser de **61 professionals**.

		ACCIONES DIVULGATIVAS SENSIBILIZACIÓN		CURSOS FORMACIÓN		TOTAL	
		N	%	N	%	N	%
PREVENCIÓN	PRIMARIA	31	100,0			31	88,6
	SECUNDARIA			4	100,0	4	11,4
	TERCIARIA						
	TOTAL	31	100,0	4	100,0	35	100,0

ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES DES DEL CM DÈNIA

		DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES	ORGANISMO
PREVENCIÓN	PRIMARIA	Alumnado de 2º ESO A	Charla: “Influencia de los mitos y los estereotipos en la Violencia de Género”(2 sesiones)	IES 3 de Dénia
		Alumnado de 2º ESO B	Charla: “Influencia de los mitos y los estereotipos en la Violencia de Género”(2 sesiones)	IES 3 de Dénia
		Alumnado de 2º ESO C	Charla: “Influencia de los mitos y los estereotipos en la Violencia de Género”(2 sesiones)	IES 3 de Dénia
		Alumnado de PQPI y FPB	Charla: “Influencia de los mitos y los estereotipos en la Violencia de Género”(2 sesiones)	IES 3 de Dénia
		Colaboradoras de la Asociación	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	Asociación Diyafa
		Alumnado de 4º ESO A	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Ausias March de Gandia
		Alumnado de 4º ESO B	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Ausias March de Gandia
		Alumnado de 4º ESO A	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Tirant lo Blanch de Gandia
		Alumnado de 4º ESO B	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Tirant lo Blanch de Gandia
		Alumnado de 4º ESO A	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Veles e Vents de Gandia
		Alumnado de 4ª ESO B	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Veles e Vents de Gandia
		Alumnado de 4º ESO A	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Mª Enriquet de Gandia
		Alumnado de 4º ESO B	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Mª Enriquet de Gandia
		Alumnado de 4º ESO C	Charla: “Sensibilización en Violencia de Género” (2 sesiones)	IES Mª Enriquet de Gandia
		Público en general	Charla: “Presentación del recurso”	SS. SS Dénia
		Público en general	Charla: “Prevención y Sensibilización en Violencia de Género”	SS. SS Teulada

		Público en general	Charla: “Prevención y Sensibilización en Violencia de Género”	SS. SS Moraira
SECUNDARIA	DIRIGIDO A	CONFERENCIAS/CHARLAS/TALLERES		ORGANISMO
	Personal sanitario	Charla: “Violencia de Género y Atención Sanitaria”		Hospital Marina Salud de Dénia
	Personal sanitario	Charla: “Influencia de los mitos y los estereotipos en la Violencia de Género” (2 sesiones)		Salud Pública de Dénia
	Personal sanitario	Charla: “Aspectos Sanitarios y Sociales de la Violencia de Género”		Hospital Marina Salud de Dénia
	Profesionales de medios de comunicación	Charla: “Violencia de Género”		Consell de la Dona Dénia
TOTAL				35

A més, en el Centre Dona Dénia s'han rebut durant l'any 2015 una sèrie de visites per distints professionals, encaminades a conèixer el recurs en alguns casos i a establir vies de coordinació institucional en altres. Com són:

- Visita i reunió de coordinació amb la Treballadora Social del Centre de Salut de Benissa.
- Visita i reunió de coordinació amb els Inspectors de la UPAP de Dénia.
- Reunió i participació de la coordinadora en el Consell de la Dona de Dénia.
- Reunió de coordinació amb El Cap de la Unitat contra la Violència sobre la Dona de la Subdelegació del Govern d'Alacant.
- Visita i reunió amb la directora general de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere.